

Θερινά κλαδέματα στην Άμπελο

Εργαστήριο Αμπελουργίας
Τμήμα Γεωπονίας
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Δημήτριος Γ. Τσιλιάνος

Θερινά ή χλωρά κλαδέματα

Είναι οι επεμβάσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια της βλαστικής περιόδου.

Με τα Θερινά κλαδέματα επιδιώκουμε:

- τη διόρθωση σφαλμάτων που έγιναν κατά το χειμερινό κλάδεμα
- τη βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας όπως π.χ. προστασία της βλάστησης και του φορτίου από φυσικά ή μηχανικά αίτια, στην αποφυγή ανάπτυξης πα-θογόνων, στη διευκόλυνση καλλιεργητικών φροντίδων, με σκοπό την παραγωγή ποιοτικότερων σταφυλιών.

Τα θερινά κλαδέματα περιλαμβάνουν : **α.** βλαστολόγημα, **β.** κορυφολόγημα, **γ.** ξεφύλλισμα, **δ.** χαραγή και **ε.** την αφαίρεση σταφυλιών.

Το βλαστολόγημα αφορά την αφαίρεση διογκωμένων οφθαλμών, ή βλαστών στα

πρώτα στάδια ανάπτυξης τους και πραγματοποιείται με το χέρι.

Συνήθως οι αφαιρούμενοι βλαστοί είναι άγονοι και δεν είναι χρήσιμοι για τη μόρφωση σχήματος κατά το επόμενο χειμερινό κλάδεμα.

Είναι όμως δυνατόν να γίνει αφαίρεση και γόνιμων βλαστών είτε γιατί :

- είναι κακοσχηματισμένοι
- θέλουμε να ελαττώσουμε το φορτίο
- παρεμποδίζεται η ανάπτυξη άλλων βλαστών.

Επίσης, το βλαστολόγημα έχει σκοπό να συμπληρώσει το προηγούμενο χειμερινό κλάδεμα και να προετοιμάσει το επόμενο. Η έγκαιρη και σωστή εφαρμογή του συμβάλλει στην καλύτερη διατροφή των βλαστών που απομένουν καθώς και των σταφυλών που αυτοί φέρουν.

Το βλαστολόγημα πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν νωρίτερα όχι όμως πριν ξεχω-ρίσουν οι ταξιανθίες (όταν οι βλαστοί έχουν τουλάχιστον 5 φύλλα και μήκος από 10 - 20 εκ δηλ. κατά την περίοδο Απριλίου με μέσα Μαΐου και γενικά πριν την άνθηση).

Βλαστολόγημα σε
κεφαλή

Βλαστολόγημα σε βραχίονα αμπέλου

Λαίμαργος βλαστός στο
Βραχίονα

Μετά

Πριν

Πριν

Μετά

Στις ζωνηρές ποικιλίες το βλαστολόγημα μπορεί να προκαλέσει ανθόρροια, οπό- τε καλύτερα είναι να πραγματοποιηθεί ελαφρό βλαστολόγημα.

Σε μικρής ηλικίας φυτά δεν βλαστολογούμε αυστηρά διότι περιορίζεται η φυλ-λική τους επιφάνεια.

Επίσης, σε περιοχές που επικρατούν ισχυροί άνεμοι δεν πραγματοποιούμε αυ-στηρό βλαστολόγημα διότι διαπερνώντας ο αέρας τα πρέμνα μπορεί να προκα-λέσει μεγάλες ζημιές.

Γενικά, συνήθης πρακτική είναι ότι σε ξηρά και άγονα εδάφη είναι επιβεβλημέ-νο έγκαιρο και σωστό βλαστολόγημα για εξοικονόμηση υγρασίας και προσαρμο-γή των πρέμνων στις εξαιρετικά δύσκολες αυτές συνθήκες.

Σε γόνιμα και αρδευόμενα εδάφη με ζωνηρές ποικιλίες όπως Ραζακί, Φράουλα κ.α. ίσως χρειάζονται περισσότερα του ενός βλαστολογήματα.

Το κορυφολόγημα αφορά την αφαίρεση κορυφών των βλαστών με τα μικρά φύλλα, περισσότερο ή λιγότερο κάθε φορά, ανάλογα με την ποικιλία, το σκοπό που επιδιώκουμε και την εποχή.

Με την αφαίρεση κορυφής των βλαστών διακόπτεται το ρεύμα χυμού σε αυτήν
οπότε για ένα μικρό χρονικό διάστημα θα διατρέφονται καλύτερα τα σταφύλια.

Σε κάθε περίπτωση η αφαίρεση πρέπει να γίνεται μετά από μελέτη του κάθε πρέμνου ξεχωριστά για τη δυναμικότητά του **και σχεδόν πάντα διατηρώντας**

πέντε καλά σηματοσημμένα και υγιή φύλλα μετά το τελευταίο

Μηχανικό κορυφολόγημα σε αμπελώννα

Το ξεφύλλισμα αφορά την αφαίρεση μικρών και κακοσχηματισμένων φύλλων από τη βάση των βλαστών και ιδιαιτέρως αυτών που φύονται κάτω από την πρώτη σταφυλή του κάθε καρποφόρου βλαστού.

Ενώ, αφήνονται τα μεγάλα, υγιή και καλοσχηματισμένα φύλλα που χρειάζεται το φυτό για τη φωτοσύνθεση και προστασία, από τα ηλιακά εγκαύματα και τους δυνατούς ανέμους.

Το ξεφύλλισμα πραγματοποιείται, με το χέρι, σε διάφορα στάδια (πριν την άνθηση έως και κατά την ωρίμανση) και έχει ως σκοπό κυρίως την καλύτερη έκθεση των σταφυλιών στον αέρα και τον ήλιο. Το πρώιμο ξεφύλλισμα παρόλο που μπορεί να έχει αρνητικές επιδράσεις (π.χ. καρπόδεση) συνιστάται να γίνεται, γιατί έχει ως έμμεσο αποτέλεσμα την καλύτερη αντιμετώπιση διαφόρων εχθρών και ασθενειών.

Χαράκι. Με τη χαραγή αφαιρείται ένας δακτύλιος φλοιού 2-5 mm από τον κορμό ή τους βραχίονες, ακόμη και από τις παραγωγικές μονάδες του πρέμνου με ειδικό, κυρτό και πολύ κοφτερό εργαλείο.

Η χαραγή έχει ως αποτέλεσμα την προσωρινή διακοπή της καθόδου των προϊόντων φωτοσύνθεσης και ορμονών από τα αγγεία του φλοιού προς τις ρίζες, με αποτέλεσμα να διοχετεύονται αυτά περισσότερο στα σταφύλια.

Το πλάτος της χαραγής αυξάνεται με τη ζωνηρότητα του πρέμνου και μειώνεται με την ηλικία αυτού.

Κάθε χρόνο η χαραγή θα πρέπει να γίνεται σε διαφορετικό σημείο και γι' αυτό το λόγο, συνήθως, ξεκινάμε χαράσσοντας από τη βάση του κορμού, ενώ κατ' έτος 5 εκ ψηλότερα από το προηγούμενο σημείο.

Ειδικά εργαλεία για τη δημιουργία χαραγής

Για την προώθηση της παραγωγής, η χαραγή γίνεται κατά τον περκασμό. Στις αγί-
γαρτες ποικιλίες η χαραγή γίνεται συνήθως στην ανθοφορία) και αποσκοπεί στην
αύξηση του ποσοστού της καρπόδεσης, στη μείωση της ανθόρροιας και καρπόρ-
ροιας και στην αύξηση του όγκου της ρώγας.

Εφαρμογή χαραγής
σε κορμό πρέμνου

Δημιουργία χαραγής σε κορμό πρέμνου

Στις εγίγαρτες ποικιλίες όπως π.χ. στην Cardinal η χρήση της χαραγής σκοπό έχει την προώθηση της παραγωγής και τον καλύτερο χρωματισμό των σταφυλιών.

Για την προώθηση της παραγωγής η χαραγή γίνεται κατά τον περκασμό.

Η χαραγή κατά την περίοδο της ωρίμανσης έχει συνήθως αρνητικά αποτελέσματα.

Στην Κορινθιακή σταφίδα η εφαρμογή της χαραγής θεωρείται απαραίτητη για την παραγωγή εμπορεύσιμων σταφυλιών.

Το κόστος εργατικών καθώς και οι δυσκολίες στην εκτέλεση της χαραγής από-τέλεσαν σημαντικούς λόγους υποκατάστασης της χαραγής όπως από γιββερελ-λίνες (GA3, GA7, GA4), 4-CPA (4-χλωροφαινοξυοξικό οξύ), CPPU, CCC.

Αφαίρεση σταφυλιών πραγματοποιείται όταν υπάρχει υπερβολικό φορτίο στον αμπελώνα ή ορισμένα από αυτά είναι κακοσχηματισμένα ή ευρίσκονται σε ακα-τάλληλες θέσεις.

Thinning

Αφαίρεση ρωγών σε σταφύλια